

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascési proficere cupientium utilitatem ac
subsídium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 2. De bonis Operibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

bonum amplectitur. Neque tamen in hoc amplectitur, sed cum DEUS felicitatem æternam nos propria obtinere velit, ideo prudentiam exigens docet media eligere ad talem finem consequendum qualia sunt, ut debitum DEO, & Proximo cultum amorem exhibeamus, ad quod præstandum Justitia inclinat; verum non sine grandi difficultate, quæ simplex impedimentum, scilicet cupiditas honorum sibi, & timor variarum difficultatum in exercitio occurrentium creant, ad quorum impedimentorum remotionem aliæ duæ virtutes petantur nempe, & fortitudo ordinantur, quarum inordinatam cupiditatem, posterior timorem inordinatum coërcet, rationique subjicit.

V. Quartum est, ut apta, solidaque cogitatio media ad virtutem addiscendam; quæ quidem in paragrafo antecedente copiosè sunt explicata, adeò hoc loco non sunt repetenda.

§. II.

De bonis Operibus.

I. Est opus vitæ æternæ meritorium; de sequentia scienda peculiariter sunt Ascetæ.

II. Primum est, ut bene cognoscat, quæ conditiones ad opus bonum requirantur, scilicet quoad substantiam sit saltem indifferens: quoad modum fiat cum debita diligentia & circumstantiis quoad finem fiat propter finem supernaturalem. Nonnulli brevius expresserunt, dum dixerunt:

*Omne tulu punctum, patitur qui semper, agit qui
Qua vult, quove modo vult DEVS, & quomodo*

De primo quidem testatur Theodoretus his verbis: Qui DEUM amat, omnia alia despiciens, & eum solum, qui amatur, respiciens, illius curam, & suam in eum servitutem cæteris præfert omnibus, illa solum dicens & faciens, quæ ei, quem amat, placent, & grata sunt; & abhorret omnia, quæcunque ille prohibet. Quod ipsum etiam sentiens B. Petrus Damiani ait: Unum est, quod mens cuiusque fidelis debet solerter attendere, & intra semetipsum sollicitâ semper inquisitione versare, scilicet utrum placeat DEO, quod agit; & an ejus vitâ vel operibus DEUS delectetur; quid enim prodest, quidquid homo faciat, si hoc non placeat DEO? Sicut enim, inquit Stapletonus, qui aliquem invitat, parat studiosè cibos, non suo, sed Hospitis palato gratos; sic si DEO per opera nostra placere volumus, ea oportet facere, quæ ipsi grata, non quæ nostris cupiditatibus accepta sunt. Porro ut cognoscamus, quæ ipsi grata sunt, tres habemus Superiores, qui id indicent (ut bene notavit Joannes Ximenez Societatis JESU Coadjutor) DEUM in cælo, Superiorem in Capitulo, rationem in capite; nam, ut S. Laurentius Justinianus ait, hominis ratio, cum splendore illustratur sapientiæ, & divino appropinquat lumini, est quædam spiritualis regula, & magistra virtutum, per quas, quid rectum, quidve obliquum versetur in corde, quid agendum, & quid omittendum sit, sufficienter intelligit. Ideo Christi legitimus servus, & perfectionis amator nunquam cesset, rationis judicio virtutum actus examinare, ne incuriâ discretionis, vitium sub virtutis velamine ad opus exeat. Sed & S. Basilius testatur, DEUM per naturæ legem, boni malique

que rationem nobis indidisse, sui Dominam, aut
di gnaram, & reatricem optimam.

III. Quod verò etiam *eo modo*, qui DEO
facere opera nostra debeamus, sat clarè indicavit
stolus, dum hortatus est, ut essemus abundanti
bono opere semper, id est, ut S. Basilus explicat
jore studio persequamur opus Domini, quam ea
vulgò sunt in studio apud homines; si enim idem
stolus Dominis carnalibus voluit serviri non ad
lum, sed ex animo, cum timore & tremore, fir-
tate & bona voluntate, quantò magis ab homine
in suo servitio similem diligentiam requiret. Hi
Siracidem hortatur: In omnibus operibus tuis
cellens esto.

IV. Quòd denique etiam facienda sint
quia DEO placent: pulchrè in primis indicavit S.
ardus, dum ait, ex intentione rectitudinem
velut ex facie pulchritudinem corporis æstimari
autem in intentione (quam faciem animæ esse dicitur)
necessaria requiruntur tanquam duæ genæ, res, &
sa, id est, quid intendas, & propter quid. Et
fanè duobus animæ vel decor, vel deformitas judicatur.
Illud porro opus, teste Granatensi, est DEO gratum
num, quod solis ejus oculis conspicuum, ei, qui
ratur, nec utilitati, nec honori, sed nec voluptati
nisi hoc solo nomine, quòd DEI causa sit factum
contrario verò juxta S. Bernardum, insipida DEO
quodammodo insulsa est nostra obedientia vel pa-
tia, nisi omnium, quæ vel agimus, vel patimur,
sit causa. Quàm autem sublimis sit hic gradus
statur apertè S. Laurentius Justin. dum ait: Re-
profectò reperitur, qui solo testimonio contentus

divino. Hoc probatissimorum virorum proprium est, qui in luce veritatis gradientes introrsus, DEO tantum placere concupiscunt.

V. Alterum est, ut magnam de ejusmodi bonis operibus æstimationem concipiat, quam quidem haud difficulter hauriet, si certò sibi persuadeat, optimam vitam (qualis est, quæ optimis operibus abundat) esse *summum*, quem DEO exhibere possumus, *cultum*: *summum*, quod nobis ipsis hæc in vita procurare possumus, *gaudium*: & *summum* denique, quod defunctis æquè ac viventibus præstare possumus, *auxilium*.

VI. Tertium est, ut medium idoneum & efficax nôrit, quo in ejusmodi bonorum operum exercitio juvetur, quale quidem præ reliquis æstimatur, si ita hoc exercitium aggrediatur, ac si dies quilibet aut primus conversionis, aut ultimus vitæ esset; quorum mediorum primum S. Antonius suavitè dicens: Hoc sit primum cunctis in commune mandatum, nullum in arrepti propositi vigore lassescere, sed quasi incipientem debere semper augere, quod cœperit. Alterum S. Basilii suggessit dicens: Semper ante oculos tuos versetur ultimus dies. Cùm enim diluculo surrexeris, ad vesperum te ambigas pervenire; & cùm in lectulum ad quiescendum membra tua posueris, noli confidere de lucis adventu, ut faciliùs te possis refrenare ab omnibus vitijs.

De his ergo Virtutibus in hac parte agetur; & quidem, quia duplicis generis Virtutes plerumque assignantur, Theologicæ (quæ immediatè circa DEUM versantur) & Morales (quæ circa Mores dirigendos immediatè occupantur) per diversa capita, ubi primùm de Virtute in genere actum fuit.